

EDITORIAL

Isaklang, usigen ken dusaen dagiti Duterte

Kalpasan ti mano a bulan a panagdengngeg iti kongreso, inut-inoten a maibunbunannag iti publiko dagiti limer a detalye ti operasyon nu kasano nga indauluan ken pinataray ni Rodrigo Duterte ken dagiti kakumplot na idiy Malacañang ti pammarang ken nadara a "gera iti droga" ken ti kriminal a kampanya dagiti ekstrahudisyal a pampapatay. Ad-adda pay a mapatpatibker ti pakinakem ti umili a Pilipino nga ilaban ti hustisya para iti rinibribo a biktima. Ad-adda a pumigpisa ti panawaganda nga isaklang, usigen ken dusaen ni Duterte kadagiti krimen na iti sangkatao-an.

Kinumpirma dagiti panagdengngeg a siguden nga ammo ti umili ti direkta a pannakairaman ni Duterte ken dagiti dadaulo nga upisyal kadagiti ekstra-hudisyal a pampapatay. Sumagmamano a dati a mismo a taraken nga upisyal ni Duterte ti agtestestigo tatta nu kasano nga isuna mismo weno dagiti kakunsabos na ti nagmandar kadagiti armado a mauyong nga aso tapno ipatungpal dagiti nadara a krimen. Ginasut a milyon a piso ti kwarta ti umili ti binusbos ni Duterte tapno bussogen dagiti taraken na.

Pinuntirya ni Duterte dagiti karibal na a kriminal a nagkedked a agkurno iti turay na, ken uray dagiti kalaban na iti pulitika a nagkedked iti tiranya na. Napapatay da nga awanan laban. Ti dadduma ket nagulimek. Adda naipabelleng kadagiti pagbaludan, ken idiy nga inuloyan da.

Iti buteng a maisaruno iti ama na a nadamsak a pinapatay dagiti pasurot a pulis ni Duterte iti uneg ti pagbaludan, immanugot ni Kerwin Espinosa nga umamin nga isuna ket maysa a "drug lord" ken tumestigo laban ken Leila de Lima, naibalud a kritiko ni Duterte, iti mandar ti hepe ti pulis idi a ni Bato dela Rosa. Daytoy ti rakurak nga inaramid ni Espinosa iti kongreso.

Karaman pay kadagiti simmango iti kongreso ni Royina Garma, dati a hepe ti pulis iti Davao City, ken mabigbig nga asideg ken Duterte. Kadwa ni Duterte, maysa ni Garma iti nainaganan a nagimandar iti pampapatay kadagiti nakabalud a "drug lord" a Chinese iti uneg ti pagbaludan iti Davao idi 2016. Natudingan isuna idi 2016 a hepe ti pulis idiy Cebu nu sadinno a nagbalin a nadara ti "gera iti droga." Nadutokan isuna a pangulo ti Philippine Charity Swe-

epstakes Office (PCSO) idi 2019, ken naitudo nga utek iti pampapatay iti karibal nga upisyal a ni Wesley Barayuga a pinatay ti pulis idi 2020.

Iti laksid ti panagpakadulas na iti Kongreso, inannugot ni Garma nga inyendorso na ni Col. Edilberto Leonardo ken Duterte tapno agserbi a maysa kadagiti kangrunaan nga opereytor iti "gera iti droga." Dinutokan isuna ni Duterte iti nadumaduma a pusisyon iti guberno sakbay a naipwesto iti National Police Commission idi 2022. Kuna ni Garma, ni Leonardo ti agplanplano kadagiti pampapatay ken para-iggem ti kwarta a panggastos ken panggununa ni Duterte kadagiti upisyal a pulis a mabaybayadan a babaunen ni Duterte a mammapatay, tapno ibangon ti bagi na kas diyos ti amin a drug lord iti Pilipinas.

Dagiti impormasyon a naibutaktak kadagiti panagdenggeg ken imbestigasyon iti Kongreso ket ad-adda a mangpatpatibker iti insaklang ti rinibribo a biktima iti International Criminal Court (ICC) a kaskaso a krimen laban iti sangkatao-an kontra ken Duterte. Naan-anay a panpaneknekan daytoy nu kasano a sistematiko nga inaramat ken inabusso ni Duterte ti bileg na kas presidente tapno agisaknap ti nakam-

mes a kampanya dagiti pampapatay a nangpugipog iti biag ti manoribo a biktima. Inladawan na a kas ayup ti siasinoman nga iraman na iti droga, ken sinugsogan na dagiti armado a pwera ti estado nga aramaten ti turay da nga awan ti patbutbutngan a linteg wenna sursuroten a ligal a proseso. Amin a pampapatay ket naikalinteg aniti linya a "nanlaban" wenna "limmaban" tapno ilusot manipud iti sungsubatan dagiti unpormado a kriminal ni Duterte.

Inaramat ni Duterte ti "gera iti droga" tapno itakder ti tiraniko a panagari na. Ti kapada a taktika ti nadangkok a pampapatay ket inturong na kadagiti organisasyon ti mangmanged, mannalon, katutubo nga umili, nakurapay iti syudad, dagiti estudyante, ken dadduma pay a sektor, pati payen kadagiti salaknib ti karbengan-tao ken mangitandudo iti kappia. Iti mandar ni Duterte, inatungpal dagiti pwera ti estado ti Bloody Sunday idiy Southern Tagalog, ti Operation Sauron idiy Negros, ti Tumandok Masaker idiy Panay ken dadduma pay a nangdangkes a krimen. Direkta pay nga inmandar ni Duterte ti panagitenag ti bomba ken panagkanyon a nagimula ti nasaknap a terorismo ti militar iti kaaw-awayan. Ni Duterte

met ti utek iti agsasaruno a pampapatay kadagiti nakemmeg a rebolusyonaryo a lider, kabilang dagiti nagbalin a consultant iti saritaan iti kappia.

Kasapulan nga ad-adda pay a papigsaen ken saan a mauma nga ulit-uliten ti umili a Pilipino ti pukaw da nga isaklang, usigen ken dusaen ti pasista a kriminal a ni Rodrigo Duterte, pati dagiti kakunsabo na (kabilang ni dela Rosa, ni Bong Go, ken uray ti anak na a ni Sara), ken amin nga upisyal ken pwera ti pulis ken militar nga adda iti likod dagiti kriminal a panagabusos iti turay. Ti panangisaklang ken Duterte iti ICC ti maysa a tulbek tapno maidatag ti ligal a basaran para iti panangpangsumbat iti amin nga imbwelto iti krimen na.

Nasken a singiren ken pagsungbatan ni Marcos iti pannakikumplot ken akomodasyon kadagiti Duterte tapno ipatugaw ti bagbagi na iti poder, ken pananglapped iti gagem ti umili nga ipan ni Duterte ken dagiti kakunsabos na iti ICC. Naburak man ti "uni-team" dagiti Marcos ken Duterte, agkadwa da latta iti panangikuspil ken panangidadanes iti umili, ken iti panangsalaknib iti interes ti tunggal maysa. Dandanagen ni Marcos nga aniaman a pannusa a lak-amen ni Duterte ket isunto met ti lak-amen na nu dumteng ti panawen.

Agingga nga awan ti madusa kadagitoy a kriminal, agtuloy ti panagari-ari dagiti abusado a burukrata kapitalista ken pasista, ken ti napeklan a panangrabngis kadagiti karbengan ken pagimbagan ti umili. Ti kinarungsot dagiti armado a pwera ti estado nga intandudo ken inpasaknap ni Duterte ti ar-aramaten tatta ni Marcos iti panangitakder ti bukod na a tiranya a nakabasar iti panangimula ti kinaranggas iti umili.

Ngem saan a maatiw ti umili. Inaldaw nga adda ti maririing ken natured a bumangbangon. Sibubukel ti panggeddeng da nga iyabante ti dangadang da para iti hustisya, wayawaya ken demokrasya, kasano man karigat wenna kapaut na. **AB**

 <p>Tawen LV No. 20 Oktubre 21, 2024</p> <hr/> <p>Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Linaon</h2> <p>Editorial: Isaklang, usigen ken dusaen dagiti Duterte 1</p> <p>Pammadayaw kadagiti mannalon a mannakigubat 3</p> <p>Panangagaw ti daga ken panagbisin 4</p> <p>Dagitit protesta 4</p> <p><i>Jeepney phaseout</i> idiy Metro Baguio 5</p> <p>Tropa ti 79th IB, pinatamaan ti NPA 5</p> <p>Dante Simbulan, 94, pinadayawan ti NDFP 5</p> <p>Atake kadagiti mannalon ken katutubo 6</p> <p>Panangibasura iti kaso ti tinakaw a kinabaknang 6</p> <p>Kampanya kontra dinastiya, naisayangkat 7</p> <p>Iti ababa a sarita 8</p> <p>Proyekto a pabalay, nagbalin a negosyo 9</p> <p>Armado a risiris idiy Middle East 10</p>
<p>Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	

Pammadayaw kadagiti mannalon a mannakigubat iti Southern Tagalog

Iti Bulan ti Mannalon, mangipapaay ti pammadayaw ti rebolusyonaryo a tignay iti dasig a mannalon, ti higante a pwersa iti kaaw-awayan a kangrunaan a mangar-arakup ken mangiyab-abante ti gubat ti umili. Iti nadumaduma a paset ti pagilyan, dagiti mannalon ken katutubo ti mangbukbukel ti mayorya ti soldados ti umili. Henehenerasyonen ti nagserbi a kumander, kadre, mannakigubat ken soldado ti milisyang bayan.

Maysa ditoy ni Mike. Ubing pay ket am-ammo nan ti New People's Army (NPA) manipud kadagiti istorya ti apong na. Barito isunan idi personal a makalangen na dagiti Nalabbaga a mannakigubat.

Gapu ta saan a nakaadal, naragsakan ni Mike kadagiti panagadal iti literasiya ken numerasiya nga it-ited ti NPA. Idi makaala isuna kadagiti pulitikal nga innadal, inawis na dagiti gayyem na a makiinnadal kadagiti kakadwa. Kinalikaguman na nga agkameng ngem awan pay isuna iti edad.

Maysa kadagiti saanna a malipatan a kapadasan ti panangranggas kenkuana dagiti pasista a soldado. Maysa a malem, kellaat laengen a hinarang isuna dagiti soldado iti panagawid na manipud iti koprasan. Ininterroga, binutbuteng ken pinabasol da nga addaan awit a paltog.

Sinardengan da laeng isuna idi adda simmangpet a maysa nga upisyal ti barangay a nangibaga a sibilyan isuna nga agsapsapul laeng. Saan a malipatan ni Mike ti pananglipit da kenkuana. Idi agdisiotso isuna, nagkameng iti NPA.

Idi awanen iti baryo ni Mike, pinagpupudotan met dagiti soldado ti pamilya na. Dinanon da iti balay da ti ina na a ni Gina, intudo-tudo da ken binutbuteng. Iti panagsansanud na, natennag ni Gina iti derraas ken natukkol ti siket na. Gapu ditoy, mano a bulan a naidalit ni Gina, ken idi agangay ket pimmasay. Saan a nangted ti bayad-danyos wenno dimmawat ti pammakawan dagiti berdugo iti inaramid da nga in hustisya.

Saanda pay a napnek ket inaresto da ti ama ni Mike a ni Billy. Liniputan

isuna ti maysa nga am-ammo na a nangibaga nga ipanna iti ospital idi

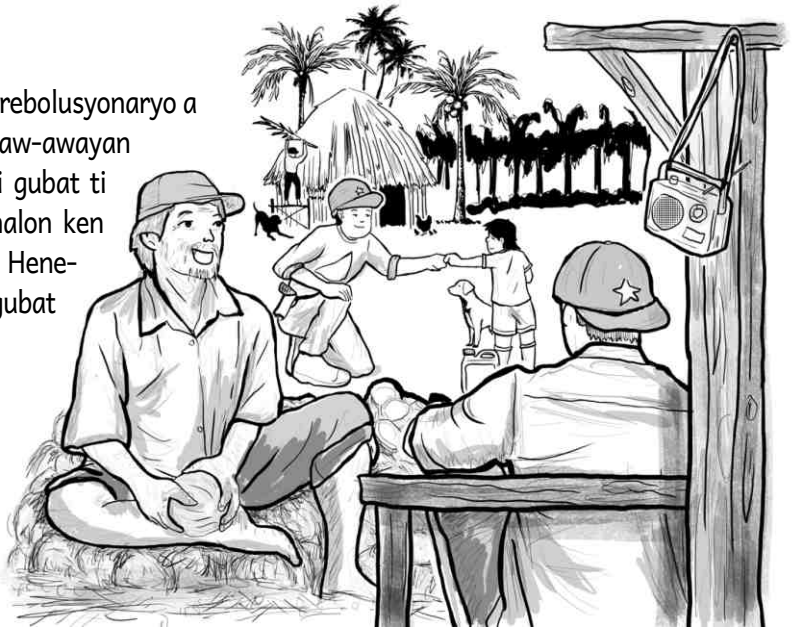
naminsan a nagsakit. Imbes nga ipaagas, diretso iti kampo militar ti naglugangan da. Ilegal nga inbalud ken ininterroga da ni Billy. Naruk-atan laeng isuna kinabigatan idi dinarup ti bumaryo ken kakabagyan da ti kampo tapno alaen isuna.

"Amin nga inaayup nga ar-aramiden ti soldado iti pamilyak ket tapno ipresyur dak a sumuko ken lapdan ti panaglaban ti masa iti komunidad mi. Ngem ad-adda daytoy nga agbalbalin a rason tapno agpatuloyak. Agingga nga adda inosente a rangranggasan ti estado, ad-adda nga agbalbalin a nainkalintegangan ti lumaban," inyeckas ni Mike.

Tatta, 34 tawenen ni Mike, sibubukel a panawen nga agtigitignay iti maysa a larangan gerilya kas nalaing ken naregget nga upisyal iti ordnans ken lohista.

Maysa met a dati a mannalon ni Jojo, 38, sakbay a nagbalin a Nalabbaga a mannakigubat. Malagip na nga adda ti bassit a kapagayan ti pamilya na idi ubing pay. Ngem kas ti adu a mannalon, saanda a nabaelan ti gastos iti produksyon isu nga saan nga agbayag ket nailumlom da iti utang ken naawananda ti daga a talonen. Kas inunaan iti agkakabsat, obligado isuna a tumulong iti panangisakad ti pamilyada.

Iti edad a walo, nangrugi nga agtrabaho iti kaunasan ni Jojo. Nagluwas isuna idiyay Manila ken simrek iti

nadumaduma a saan a regular a trabaho. Idi agtawen 18, simrek isuna kas drayber ti bassit a kumpanya. Nababa ti sweldo, awan benepisyo wenno seguro. Idi makumpiska ti lisensya na, saan a natulungan isuna tapno masubbot daytoy. Gapu ta naawanan ti trabaho, nakadanon idiyay Palawan ken nagbalin nga aguguging.

Ditoy a nasaksian ni Jojo ken dagiti kakadwa na ti panangdadael ti Ipilan Nickel Corporation kadagiti bantay ti Brooke's Point. Kinalbo ti kumpanya ti bantay a pangalalaan ti pagbiagan dagiti aguguging. Nagipakat ti estado kadagiti soldado tapno gwardyaan ti mina ken tubngen dagiti aguguging.

Iti panagsapsapul na ti sabali a trabaho, naam-ammo na ni Tata Jose, maysa a bassit a negosyante a kameng ti rebolusyonaryo nga organisasyon ti masa. Inyam-ammo ni Tata Jose ni Jojo iti NPA.

Uray saan a sigurado, simmurot ni Jojo kadagiti kakadwa. Naallukoy isuna nga agtalinaed para kadagiti innadal kagiddan ti panagsanay militar. Napaspas a naawatan ni Jojo ti panggep ti gubat ti umili kadagiti naala na nga innadal. Kangrunaan na, nasarakan na ti adu pay a kapada na nga anakling-et iti denna ti NPA nga agkalkalikagum a paruten ti ramut ti kinarigat babaen ti armado a panaglaban.

Panangagaw ti daga ken panagbisin, tampok kadagiti protesta ti mannalon

NAGISAYANGKAT TI AGSARUNO a protesta dagiti grupo ti mannalon ken kababaihan iti kaaw-awayan idi Oktubre 15 ken 16 tapno lagipen ti Internasional nga Aldaw ti Kababaihan iti Kaaw-awayan ken ti World Food(less) Day.

Inyuna ti Amihan National Federation of Peasant Women ti piket ti kababaihan manipud iti Bulacan, Laguna ken Cavite iti sango ti Department of Agrarian Reform (DAR) tapno iprotesta ti agtultuloy a kinaawan ti pudno a reporma nga agraryo iti pagilyan.

Intampok da dagiti kaso ti panangagaw ti daga ken ti panagsukat ti usar dagiti daga nga agrikultural kas ti panangagaw iti Araneta Estates iti San Jose Del Monte City; Lupang Ramos iti Dasmariñas, Cavite; Hacienda Luisita iti sidong ti TADECO, Aboitiz, ken Ayala Land Inc; dagiti daga nu sadinno a nakanselar dagiti CLOA ken CLT iti Nueva Ecija; 6,000-ektarya a daga a sinaklaw ti plantasyon ti *oil palm* iti Negros; dagiti daga a sinaklaw dagiti proyekto ti estado kas ti reklamasyon ken Laguna Lake Road Network nga agresulta iti nasaknap a panangpadisi kadagiti mannalon.

Inpetteng ti kababaihan a mannalon ti pudno a reporma iti daga, nainkalingegan a presyo ti ani da ken karbengan iti taraon ken daga.

Iti sumaruno nga aldaw, karaman ti kababaihan kadagiti mannalon ken mangngalap a nagtugtog iti Department of Agriculture (DA) tapno babalawen dagiti neoliberal ken inutil a patakaran ken programa ti rehimen Marcos a mangpakpakaro iti panagbisin iti pagilyan. Nagkedkedanda ti patakaran nga importasyon a kunksintiren ti DA a mangperperdi iti lokal a produksyon.

Dagiti protesta ket paset ti pananglagip iti Bulan ti Mannalon. Malaksid ditoy, inyaramid dagiti grupo ti mannalon dagiti asembliya, innadal ken dadduma pay nga aktibidad iti nadumaduma a paset ti pagilyan. Insayangkat da met dagiti proyekto a "bagsakan" dagiti ani idia Metro Manila ken Cebu, a pakipasasetan ti nadumaduma nga organisasyon.

Duterte, mapasungbat iti gera kontra-droga. Nagprotesta dagiti kameng ti Bayan Muna iti sango ti Kongreso idi Oktubre 11 kagiddan ti panagdengngeg ditoy panggep iti ekstra-hudisyal a pammapatay iti sidong ti rehimen ni dati a Pangulo a Rodrigo Duterte. Karaman dagiti pamilya dagiti biktima ti "gera kontra-droga," nagpanawaganda para iti hustisya ken panangpasungbat ken Duterte ken iti dadduma pay a karaman iti aduan a pammapatay.

Negosasyon para iti CBA iti Technol Eight, maidurduron. Manipud maudi a lawas ti Setyembre, pito a daras a nagprotesta ti Technol Eight Philippines Workers Union-OLALIA-Kilusang Mayo Uno, tapno iduron ti panangituloy ti negosasyon para iti baro a collective bargaining agreement (CBA). Kaudian kadagitoy ti protesta idi Oktubre 16 ken 17 iti pabrika iti Biñan, Laguna.

Piket iti Paperland. Kinundenar ti unyon dagiti mangmangedgep iti Paperland ti ilegal a panagserra ken pananglipit ti maneydsment iti lider daytoy a ni Renato "Rey" Ayroso. Nagpiket dagiti mangmangedgep iti sango ti pabrika idia Quezon City idi Oktubre 17 tapno babalawen dagiti gandat a dupraken dagiti unyonda ken dagiti maniobra tapno padisien ni Ayroso. Ti Paperland ket kumpanya nga agar-aramid ti papel.

Barikada laban iti demolisyon, naitakder idia Laguna. Intakder dagiti residente ti Barangay Nueva, San Pedro, Laguna ti barikada iti maikatlo a lawas ti Oktubre laban iti pangta a demolisyon ti Philippine National Railways (PNR) ken lokal a guberno kadagiti balbalayda. Awan ti maipakita a dokumento ti PNR ken awan met ti nakasagana a plano para iti relokasyon ti guberno ti San Pedro.

Kontra-mina a protesta, naiyaramid idia Romblon. Idi Setyembre 22, nasurok maysa a ribo a Sibuyanon ti balbaliw a nagkaykaysa ken nagtitipon para iti maysa a protesta a kontra-mina idia San Fernando, Sibuyan Island, Romblon. Paset daytoy ti agtultuloy a panagsupyat dagiti residente ti isla iti managdadael a panagminas ti Itai Philippines Mining Corporation a sanikua ti pamilya Gatchalian.

Hustisya para ken Jennifer Laude! Insayangkat dagiti grupo ti kabataan dagiti protesta ken aktibidad idi Oktubre 11 kas pananglagip iti maika-10 anibersaryo ti panangpatay ni Lance Corporal Joseph Scott Pemberton ti US Marines ken Jennifer Laude. Naangay ti aktibidad iti University of the Philippines (UP)-Diliman, iti batog ti Technological University of the Philippines ken iti UP Mindanao. Nagisayangkat met ti martsa ti nadumaduma a grupo idia Washington, US idi Oktubre 12 agturong ti Joint Base Lewis-McChord ti militar ti US. Nagpanawagan da ti hustisya iti pannakatay ni Laude ken inrupirda ti panangpadisi kadagiti tropa nga Amerikano iti Pilipinas.

Kapamilya dagiti OFW idia Lebanon, nagpiket iti DFA. Iti panangiyuna ti Migrant International, nagpiket idi Oktubre 10 iti sango ti Department of Foreign Affairs (DFA) iti Pasay City dagiti pamilya dagiti overseas Filipino worker idia Lebanon. Nagpanawagan da iti ahensya nga agaramid ti komprehensibo a plano tapno masungbatan ti apela da a dagus nga isalakan ken tulungan dagiti migrante a Pilipino a maipipit iti gera nga agresyon ti US-Israel idia Lebanon.

Jeepney phaseout iti Metro Baguio, maidaldalan iti panangkissay ti ruta

Kalpasan a pwersaen da dagiti drayber ken opereytor ti dyip iti Baguio City ken dagiti kaasideg na nga il-ili nga ikonsolida dagiti prangkisa da, naan-anay tatta nga idurduron ti lokal a gubyrno ditoy ti jeepney phaseout babaen ti panangikkat kadagiti ruta da.

Iti ulat ti lokal a tsapter ti Piston, adda iti 96% dagiti lisensyado a dyip ti nagpaisidong iti konsolidasyon gapu iti panagpangpangta ti LTFRB-Cordillera Autonomous Region nga maikansela dagiti indibidwal a prangkisa da.

"Adu ti napresyur ken napilitan a pumauneg iti proseso," segun ken Carlito Wayas, presidente ti Piston Metro Baguio. Idi pay, sumupsupya-ten dagiti drayber ditoy iti pammangrang a modernisasyon.

Ad-adda a nagbalin a nalawag ti turong ti jeepney phaseout idi iparuk-at ti syudad ti Ordinance No. 22 wenna ti Route Rationalization Plan nga aglalaon ti plano a kissayan ti ruta dagiti agpaspasada a dyip, uray dagiti konsolidado. Manipud iti dati a 46, nagbalin a 31 laengen. Ti 29 di-

toy ket "rationalized" wenna dagiti pinagsisilpo wenna pinagtitiyon a ruta, bayat a dua ket baro a ruta nga agrikus kadagiti lugar a pangturista.

Resulta daytoy, matennag ti bilang ti mabalin a pumasada a dyip, manipud 2,164 a yunit agturong ti 1,544 laengen. Nasurok 2,000 a drayber ken dagiti pamilya da ti maawanan ti pagbiagan. Saludsod dagiti komyuter, apay nga agkissay ti agingga 620 a dyip idinto a dumak-dakkel ti pagkasapulan para iti pangpubliko a transportasyon?

Iti agdama, adda laeng maysa a dyip para iti 169 a pasahero tunggal aldaw. Iti sidong ti ordinansa, agbalin a maysa kada 237 pasahero daytoy. "Namnamaen a kumaro pay daytoy a kinakurang gapu ti dumak-dakkel a populasyon ti Baguio, agpa-

da dagiti residente ken dagiti bisita," kunada.

Sigurado nga agresulta met iti pannakariro dagiti komyuter, kasta met dagiti drayber nga addaan agtuon (*overlapping*) a ruta. Malaksid kadagiti drayber ken opereytor, apektado met dagiti kantina, vulcanizing shop ken dagiti dispatser a mangnamnama kadagiti operasyon ti dyip.

Idi Setyembre, nagisumite ti panagsupyat iti panangbaliw iti ruta dagiti drayber ken opereytor iti sidong ti Baguio-Benguet Movement Against Jeepney Phaseout (BBMAJPO) ken Piston-Metro Baguio. Binabalaw da ti ordinansa a naiparuk-at nga awan ti naaramid a konsultasyon. Dismayado dagiti drayber iti kinaawan ti interes ti ahensya ti lokal a gubyrno iti arungang da. Ken saan man laeng nga inawat dagiti upisyal dagiti dokumento nga aglalaon ti takder da laban iti panangkissay ti ruta. AB

Tropa ti 79th IB, pinatamaan ti NPA-Northern Negros

NABULABOG DAGITI AGOP-OPERASYON a tropa ti 79th IB idi paputokan isuda dagiti Nalabbaga a mannakigubat ti New People's Army (NPA)-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) iti Sityo Agtatahor 1, Barangay Macasilao, Calatrava, Negros Occidental idi Oktubre 6. Naipatungpal ti operasyon a haras iti alas-9 ti bigat bayat nga agsagsagana ti pammigat dagiti soldado.

Segun iti ulat ti yunit, naulimek da a nakaasideg iti yunit ti 79th IB bayat a nasayaat a nakakamoplahe. Ti napatamaan a tropa ti 79th IB ket paset ti nalawa a saklaw ti focused military operations iti nasao a lugar. Kagiddan met daytoy ti maysa a Retooled Community Support Program (RCSP) a maysa nga elemento ti operasyon a saywar ti militar.

Saklaw ti operasyon kombat ti saan a bumaba iti 10 a barangay iti ili ti Calatrava. Dagitoy ket ti Macasilao, Hilub-ang, Hinabongan, Lagaan, Minautok, Cambayobo, Marcelo, Minapasok, Malatas ken Pantao.

Dante Simbulan, 94, pinadayawan ti NDFP

BINIGBIG KEN PINADAYAWAN ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ni Dante C. Simbulan kas pudno a makabayan ken mangitandudong ti rebolusyon ti umili a Pilipino. Pimmusay ni Simbulan idi Oktubre 12 idiy Fairfax County, Virginia iti edad a 94.

Kabilang ni Simbulan iti Philippine Military Academy (PMA) Class of 1952. Nagserbi isuna a kapitan ti Philippine Army ken limmaban idi iti Hukbong Mapagpalaya ng Bayan (HMB). Nariing ti rebolusyonaryo a kapanunotan na idi maibunannag kenkuana dagiti inhustisya ti kagimongan ken panangikuspil ti militar.

Nagbalin nga instruktur isuna iti PMA ken nabigbig iti panangawis na ken Jose Maria Sison nga agited ti lektura idi 1966 panggep iti mersenaryo a tradisyon ti Armed Forces of the Philippines. Nagbalin a manursuro isuna ti sumagmamano a soldado a nagbalin a rebolusyonaryo kas kada Lt. Crispin Tagamolila ken Lt. Victor Corpuz. Ni Tagamolila ket namartir kas Nalabbaga a mannakigubat bayat a ni Corpuz ket bimaliktad met laeng ken nagsubli iti AFP idi 1986.

Gapu iti panangkanunong na iti umili a Pilipino, naibalud ni Simbulan idi 1974 agingga 1977. Nadistyero isuna idiy US idi 1980 ken idiy nga intuloy na ti dangadang na. Nakitinnulong isuna iti panangorganisa kadagiti pada a Pilipino. Indauluan na ti panangibangon ti Malaya Movement USA.

"Maysa isuna a pudno a makabayan, soldado ti umili, ken maysa a rebolusyonaryo a tungpal biag nga ayaten dagiti agsapsapul ti hustisya ken pannakawayawaya ti Pilipinas," rakurak ti NDFP.

Atake kadagiti mannalon ken katutubo, saan nga agsarday

Iti tengnga ti panaglagip ti bulan dagiti mannalon ken katutubo, saan nga agsarday ti atake ti militar ken pulis kadagiti karbenganda. Daytoy Oktubre, 32 ti iligal a naaresto, kabilang ti saan a bumaba iti 29 a Mangyan, dua a konsultant ti NDFP iti saritaan iti kappia, tagapagsarita ti Cordillera People's Democratic Front ken maysa a mannalon iti Negros. Maysa met nga organisador ti dinukot ken parparwarenda a "surenderi."

Idiay Occidental Mindoro, kinemmeg dagiti pulis ken militar ti 29 a Mangyan Iraya a residente ti Hacienda Almeda idiay Abra de Ilog idi Oktubre 18. Kadagiti nataliw, 17 ti natataengan ken 12 ket menor de edad. Ti nasao nga asyenda ket ag-agawen ti pamilya Almeda, kakumplot ti Pieceland Corporation. Daytoy ket saan nga umuna a gundaway a naranggasan dagiti katutubo tapno abugen isuda manipud iti daga da.

Iti Davao del Norte, inaresto ti nagtipon a pwersa ti pulis ken AFP ti konsultant iti kappia ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) a ni Porferio Tuna idi Oktubre 2 iti Barangay Mankilam, Tagum City. Labsing daytoy iti Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees iti baet ti guberno ti Pilipinas ken ti NDFP a nanggarantiya iti kinatalged ti amin a karaman iti saritaan iti kappia.

Iti Ilocos Norte, inaresto dagiti pwersa ti estado ti pannakangiwat

ti Cordillera People's Democratic Front ken konsultant iti kappia ti NDFP a ni Simeon "Ka Filiw" Naogsan idi Oktubre 21. Naipan ni Naogsan iti Baccara Municipal Police Station kalpasanna ket inyakar dagiti pwersa ti estado iti saan a nairakurak a lugar.

Iti Escalante City, Negros Occidental, inaresto ti 79th IB ti lider dagiti mangmanged-talon a ni Jose Puancing idi Oktubre 7 ti malem. Ti panagaresto ken Puancing ket basar iti parparwaren ti PNP ken 79th IB a nakumpiska nga armas ken pasabog idi naipatungpal ti search warrant idi pay 2019. Ti nasao a warrant ket kabilang kadagiti depektibo a mandamyento nga inparuk-at ni Judge Cecilyn Burgos-Villavert.

Iti Laguna, dinukot ti 203rd IBde ti AFP ni Fhobie Matias, organisador ti mannalon iti sidong ti Katipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan, idi Setyembre 28 idiay Calamba City.

Makikonkonsulta idi ni Matias kadagiti mannalon iti Laguna. Kalpasan ti agarup dua a lawas, inyanunsyo ti 203rd IBde nga iggem da ni Matias a pinarwar da a "simmu-ko" kadakuada.

Panangikaso iti "terrorismo." Naidarum iti kaso a "terrorism financing" ti katutubo a bassit a negosyante a ni Marcylyn Pilala, residente ti Barangay Gueday, Besao, Mountain Province. Ni Pilala ken ti tiendaan na ket maak-akusaran a pagtataudan ti taraon ken agas ken dadduma pay nga usar para iti New People's Army. Kapada a kaso met laeng ti sangsangwen ni Alaiza Lemita, kabsat ti maysa nga aktibista a pinapatay ti militar iti naawagan a Bloody Sunday idi Marso 7, 2021.

Naiyulian met ti reklamo a "terrorism financing" ni Lenville Salvador, dati a pangulo ti organisasyon para iti rang-ay nga Ilocos Center for Research, Empowerment and Development.

Pananglipit. Iti Barangay Malpalacsiao, Tarlac City, dinarup ti uppat a masuspetsa a tauhan ti militar ti balay a pagyanan ni Francisco Dizon, pangulo ti Alyansa ng mga Manggagawang Bukid sa Asyenda Luisita idi Oktubre 18.

Kabayatanna, hinarang ken kinumpiskar dagiti pulis ken 31st MIB ti maysa kadagiti paglugluginan dagiti mannalon ti Hacienda Luisita idi Oktubre 20 idiay Tarlac City. Dumar-ay dagiti mannalon iti taripnong para iti pananglagip iti nailyan a bulan dagiti pesante.

Naidarum met iti kaso a panaglalsing iti BP 880 wenno Public Assembly Act dagiti lider-masa a da Mimi Doringo, Mar Valbuena ken Regie Manlapig ti Manibela, Mody Floranda ken Ruben Baylon ti Piston gapu iti naisayangkat a tigil-pasada ken protesta. Naman-daran isuda a sumango iti korte inton Nobyembre 14.

Maika-7 a panagibasura iti kaso a tinakaw a kinabaknang dagiti Marcos, nakundenar

PITO A KASO a kanaig iti panangsubbot ti tinakaw a kinabaknang ti pamilya Marcos ti naibasura manipud di agtugaw ni Ferdinand Marcos Jr iti poder. Napasubli dagiti Marcos ti mapatta-patta ₱2.3 bilyon a tinakaw da a kinabaknang a nakasilpo kadagitoy a kaso. Kinundenar daytoy dagiti biktima ti linteg militar ken dagiti demokratiko nga organisasyon.

Kaudian kadagiti kaso a naipabasura dagiti Marcos ti kanaig iti agbalar ₱276 milyon a daga ken balay iti Pilipinas ken US. Inbasura ti Sandiganbayan idi Oktubre 4 daytoy gapu ta nabayag la unayen a nakasardeng iti korte. Napaay ti prosekusyon nga usigen ti kaso iti napalabas a 37 a tawen.

Adda ti kabuklan a 28 a kaso a kriminal ken 43 a kaso a civil and forfeiture a naiyuli laban kadagiti Marcos iti Sandiganbayan manipud 1986 agingga 1995.

Kampanya kontra dinastiya, narugit ken naranggas nga eleksyon, naisayangkat

Kas panagsagana iti eleksyon 2025, insayangkat dagiti demokratiko nga organisasyon ken partido ti nakasina a kampanya laban iti narugit ken naranggas nga eleksyon. Panggep a mapagkaykaysa kadagitoy a kampanya ti kalawaan nga umili tapno agbalin a managbantay iti karbengada iti panagbotos.

Sapata kontra dinastiya

Idi Oktubre 14, sangsangkamayasa a nagpirma dagiti kandidato iti kinasenador ken mangibagi kadagiti partido iti sidong ti Koalisyonng Makabayan iti maysa a sapata laban kadagiti dinastiya iti pulitika iti Pilipinas a mangibagbagi kadagiti napeklan a burukrata kapitalista, apo't da ken dagiti warlord iti pagilyan. Insayangkat da ti simboliko a panagpirma iti maysa a taripnong idia Quezon City.

Inrakurak ti Makabayan ti nalaus a pakaseknan iti panagari dagiti dinastiya iti pulitika iti eleksyon 2025. "Agkakapamilya, agkakabsat, agama, agina, sibubukel a klan, ket agbabalubal tapno mabukodan dagiti mabotosan a pusisyon ken maipaima ti turay iti sumagmamano a pamilya," kuna daytoy. Laplapdan dagitoy a dinastiya ti ordinaryo nga umili a makipaset ken mabotosan.

Iti maysa a panagadal dagiti propesor manipud iti Ateneo School of Government idi 2019, dimmakel ti porsyento dagiti "nalulukmeg" a dinastiya wenno dagiti addaan aggidan nga agkakapamilya nga adda iti poder manipud 19% idi 1977 agturong iti 29% idi 2017. Nadakamat iti panagadal nga idi 2021, adda 1,303 a pamilya dagiti pulitiko nga addaan sagdudua a kameng nga adda iti poder, 257 pamilya nga addaan saggatlo a kameng nga adda iti poder, ken 157 pamilya nga addaan saguuppat wenno nasurok pay. Dimmakel pay daytoy idi 2019 agturong iti 1,548 nga addaan sagdudua, 339 nga addaan saggatlo ken 217 nga addaan saguuppat wenno nasurok pay.

Binukodan met dagiti dinastiya uray ti sistema a party-list, nga inkeddeng ti reaksyunaryo nga instr-

tusyon tapno ikkan ti espasyo dagiti marginalized wenno dagiti awanan bileg a sektor. Iti panagsukisok ti Philippine Center for Investigative Journalism idi Mayo 2022, saan a bumaba iti 70 iti 177 party-list a pumaset iti naudi nga eleksyon ket addaan nominado a kunektado kadagiti dinastiya ken pamilya dagiti pulitiko.

Iti agdama, saan a bumaba iti 11 a kameng ti pamilya Marcos-Romualdez ti nakatugaw iti poder. Saan met a bumaba iti uppat ti agtaud iti dinastiya dagiti Duterte. Iti Senado, in-nem iti 24 a pwesto ket iggem dagiti pulitiko manipud iti tallo a "nalulukmeg" a dinastiya.

Iti umay nga eleksyon 2025, nu mangabak dagiti dinastiya iti pulitika, siyam iti 24 a pusisyon iti senado (wenno nasurok inkatlo) ti bukodan dagitoy a pamilya. Kabilang kadagiti mabalin a tumugaw ti tallo a Tulfo, dua a Villar, dua a Cayetano, ken ti dua nga Estrada/Ejercito.

Supsupyaten ti Makabayan ti kastoy a pannagna ti pulitika. Ti konsentrasyon ti bileg iti ima ti sumagmamano ket kundisyon para iti kunniber, kuna daytoy. Ti panagtugaw ken panagsisinnublat iti poder dagiti agkakapamilya ket agserserbi iti akikid nga interes da. "Saan a negosyo ti pamilya ti serbisyo iti publiko," kuna daytoy.

Narugit ken naranggas nga eleksyon

Pappapigsaen met ti Kontra Daya ti panangikagumaan para iti natalus, natalinaay ken demokratiko nga eleksyon iti sango ti agraraira a narugit, naranggas ken kontrolado ti sumagmamano a sistema ti eleksyon ken panagsaur iti de-makina a panagbo-

tos. Idi Setyembre 30, nagmartsa dagiti kameng daytoy idia Intramuros, Manila tapno angayen ti asembliya ti grupo.

Idurduron ti Kontra Daya ti panangduprak iti agdama nga automated election system ken isukat ditoy ti maysa a hybrid a sistema tapno mabantayan ti botos. Kuna daytoy, ti kolektibo a tignay dagiti Pilipino ket mabalin nga agbunga ti nabagas a panagbalbaliw.

Siguden a nagiyebkas ti grupo ti panagdudua iti Miru Systems Co. Ltd. a nakaala ti kontrata para kadagiti elektroniko a makina para iti eleksyon. Agdindinamag ti Miru Systems iti nasaknap a sinasaur ken palpak nga eleksyon idia Iraq, Congo ken Argentina. Idia Congo laeng, naiyulat a dumanon iti 65% dagiti makina daytoy ket pimmalya iti aldaw ti eleksyon. Saan nga adayo a kastoy met ti pagbanagan ti eleksyon iti Pilipinas, segun iti Kontra Daya.

Kadakkelan a problema ti saan pay laeng a transparent wenno silulukat a panagbilang ti botos gapu ta aramiden daytoy ti makina ken saan a dagiti tao, segun iti grupo. Sapata daytoy nga ibunannag ken kariten ti agdama a korap a sistema ti eleksyon. Basaran a karbengan-tao ti panagbotos ken rumbeng a denggen ti estado ti boses ti umili, segun iti grupo.

44.1%

kadagiti Pilipino ti "food insecure" wenno adda iti ngarab ti panagbisin idi 2021-2023. Maikatlo ti Pilipinas, sumaruno iti Timor Leste ken Cambodia, iti kangatuan iti tantos ti *food insecurity* iti Southeast Asia.

Nagtaudan: UN Food and Agriculture Organization

400,000

ubbing ti napadisi manipud kadagiti pagtaenganda gapu iti panagbombomba ken panagatake ti Zionista nga Israel iti Lebanon.

800

₱550.19 BILYON

ti ginastos ti umili a Pilipino manipud iti bukod da a balsa para kadagiti serbisyo iti salun-at idi 2023 wenno abereyds a ₱11,083/pamilya, adayo iti ₱101.51 bilyon a badyet ti PhilHealth a 7.05% laeng iti kabuklan a gastos iti salun-at iti kapada a panawen.

5.63 milyon

senior citizen (60 anyos-agpangato) iti Pilipinas ti agtegtegged pay laeng gapu iti kinaawan wenno kinakurang ti pensyon a maaw-awat da.

Nasurok 50% nga adadu daytoy ngem ti 3.75 milyon a *senior citizen* nga agtultuloy nga agrabtrabaho idi 2019.

empleyado ti eropuerto ti San Miguel Corporation ti napadisi iti trabaho kalpasan nga alaen ti NAIA ti operasyon daytoy. Kagiddan daytoy ti panagngato ti singir kadagiti serbisyo iti eropuerto.

4.6M TONELADA

ti bagas ti mapatta-patta a kabuklan nga ang-angkaten ti Pilipinas tatta a tawen, 84% a nangatngato ngem iti 2.5MMT nga inangkat daytoy idi 2020, pakakitaan nga ad-adda pay nga agbalbalin ti pagilyan a managnamnama iti panagimport.

Nagtaudan: US Department of Agriculture

₱460 BILYON

ti kabuklan a natakaw dagiti *scam* manipud kadagiti Pilipino (abereyds a ₱16,000 tunggal maysa) iti napalabas a 12 bulan. Dandani 40% dagiti Pilipino ti nabiktima, ken 3% laeng ti nakasubbot iti napukaw a kwartada.

Kaadwan wenno 85% kadagiti *scam* ket naidalan kadagiti mensahe a *text*, pammaneknek iti kinapalpak ti parigat a SIM Card Registration Law.

Nagtaudan: Global Anti-Scam Alliance

\$100 TRILYON

ti sangalubongan nga utang iti panagngudo ti 2024, kabatog ti 93% ti sangalubongan a GDP, Kadakkelan ditoy ti utang ti US ken China. Mabalin a dumanon daytoy iti 115% ti sangalubongan a GDP iti sumaruno a 3 tawen.

Nagtaudan: International Monetary Fund

Proyekto a pabalay, naaramid a negosyo tapno pagkwartaan dagiti nakurapay

Pamarang ken kontra-marigrigat iti esensya ti Pambansang Pabahay Para sa Pilipino Housing (4PH) a rinugian ti rehimen Marcos idi 2022. Nagulib a panggep daytoy a padisien dagiti nakurapay kadagiti komunidad iti kari a relokasyon ken pagkwartaan isuda babaen ti nangato a singir iti amortisasyon.

Kasosyo dagiti pribado a developer, target ti programa nga agitakder ti 1 milyon a balay tunggal tawen iti uneg ti innem a tawen tapno mapunuan ti agarup 6.5 milyon a kurang a balay. Nasurok kagudwa wenno 3.7 milyon daytoy ket kadagiti pamilya a nakurapay, mayorya iti Metro Manila. (Ambisyoso daytoy a target nangruna ta kadagiti napalabas a tawen, dumanon laeng iti 300,000 iti tinawen ti maitaktakder ti estado a pabalay.)

Mapatta-patta a kasapulan ti ₱1 trilyon ti tunggal tawen tapno madanon ti tinawen a target ti rehimen. Ti plano daytoy nga itakder ket dagiti balay a 25-metro kwadrado nga aggatad ti ₱1 milyon tunggal maysa. Ngem imbes a latangan ti pangpubliko a pondo, sibubukel nga ipabaklay na daytoy kadagiti pribado a kumpanya. Ti laeng inlatang ti estado ket ti ₱36 bilyon nga "interest subsidy" wenno subsidiyo tapno pondoan ti 5% iti 6% a tinawen nga interes ti amortisasyon dagiti benepisyaryo. Uray baklayan ti estado ti interes, dumanon latta iti ₱3,000 ti binulan a singir a kasapulan a bayadan dagiti nakurapay iti unos ti 30 tawen, Umawat ti developer ti kabuklan a ₱2.1 milyon karaman ti 6% a tinawen nga interes, a nasurok a doble iti orihinal a gatad ti kada yunit.

Nakangingina daytoy para iti maysa a pamilya nga agbibig iti baba ti beddeng ti kinarigat, wenno nababbaba iti ₱12,000/binulan. Tatta laengen, agparigat da la unay a sungbatan

ti gastos iti pabalay a kadawyan nga adda iti ₱900-₱2,000/bulan.

Maysa pay a minamaag a plano ti iskema a 4PH ket ti plano nga agibangon ti *mid-rise* a pasdek kadagiti komunidad ti nakurapay iti syudad a saan a kabaelan dagiti marigrigat. Bassit ti tsansa da a regular a makabayad iti amortisasyon a naigagara a naipangato tapno saanda a magaw-at. Sigurado nga agresulta laeng daytoy iti dislokasyon ken panagpadisi.

Iti naguneg na, ti 4PH ket iske ma para iti ganansya ti pribado a pabalay. Gapu ta pribado a developer ken bangko ti amangponpondo ditoy, isuda ti mangimaton ken makinabang kadagiti proyekto. Rumwar a dagiti ahensya ti estado, kasta met dagiti lokal a gubyrno, ket ahente laeng dagiti developer ken bangko.

Kas iti napalabas a kontra-marigrigat a solusyon, paset ti 4PH ti relokasyon dagiti nakurapay kadagiti maitakder a "mega-township" iti Nueva Ecija ken Laguna. Ilaklako daytoy ti rehimen kas "panangpadur-as ti kaaw-awayan" a paset ti engrande a proyekto nga imprastruktura a Build Better More.

Segun kadagiti marigrigat, ti pudno a programa a pabalay ket diay ponpondoan ken imatmatonan ti estado, ken saan a dagiti pribado a korporasyon iti *real estate*. Kunada, saan nga umanay ti subsidiyo laeng iti interes ti amortisasyon.

Dawdawatn dagiti nakurapay iti syudad a dagiti pangpubliko a pabalay ket itakder iti asideg dagiti trabaho ken serbisyo ti umili tapno agbalin a sustenable ken pangmabayagan dagitoy. Iti kasta, rumbeng nga ikkan ti prayoridad dagiti marigrigat kadagiti daga a nagtakderan dagiti balayda bababaen ti *in-city* ken *onsite* a relokasyon, wenno adda kadagiti lugar a pagtrabahuan ken asideg iti serbisyo.

Kangrunaan ti amin, kasapulan a risuten dagiti ramut ti kinarigat saan laeng nga iti kasyudadan. Ti panagadu ti bilang dagiti awanan paggianan iti dadakkel a syudad ket resulta ti panaglupyas ti sobra a populasyon ti awanan trabaho iti kaaw-awayan a maiyab-abog kadagiti sentro ti ili ken kasyudadan tapno agsapul ti panggedan. Mapwerpwersada nga agseseksek kadagiti komunidad nga asideg kadagiti sentro ti komersyo ken iti aglawlaw dagiti industriyal nga enklabogapu iti kinababa ti sweldo ken sapul da, kinakurang ken kinaawan ti trabaho ken nakangingina a presyo dagiti magatgatang ken serbisyo, karaman ti pabalay.

Armado a risiris iti Middle East, ad-adda a rubrubroban ti US-Israel

Idi Oktubre 15, inyanunsyo ti US a mangipatulod daytoy ti sistema a Terminal High-Altitude Area Defense (THAAD) ken 100 nga Amerikano a soldado iti Israel, kas panangisagana kano laban iti potensyal a panagatake ti Iran. Daytoy ket kabayatan a sangkasao ti ipokrito a presidente ti US a ni Joseph Biden ti "deescalation" wenna panangpakalma ti tensyon iti rehiyon nga inbunga ti agresyon ti Israel iti Lebanon ken agtultuloy a henosidyo daytoy iti Gaza.

Inpatulod ti US dagiti armas para iti Israel iti panawen nga ad-adda pay nga agbalbalin a nakadandangkes dagiti krimen iti gubat na laban iti sangkatao-an iti Gaza, West Bank at Lebanon. Kabilang iti kaudian a nakaam-ames a krimen na ti panangbomba iti tent city dagiti bakwit iti Deir al-Balah iti tengnga a paset ti Gaza Strip idi Oktubre 14. Napuoran a sibibiag ti saan a bumaba iti uppat a pasyente a naiyakar iti lugar, kalpasan a kapilitan a pumanaw da iti asideg nga ospital nga immunan a binomba ti Israel ti maysa nga eskwelaan a nagkamangan dagiti bakwit iti amianan a Gaza, nu sadinno a 22 ti napatay, 15 kada-kuada ket ubbing. Idiy Jaballah, binomba ti Israel dagiti Palestino a nakapila para iti ayuda nga arina. Sangapulo ti dagus a pimmusay.

Dumandanonen iti 42,603 ti pinatay ti Israel iti Gaza, 700 iti West Bank bayat a 2,309 ti napatayen iti Lebanon. Idiy Lebanon, maysa kadagiti kakaruan a krimen ti panagitennag ti Israel ti 80 a bomba kadagiti kabalbalayan a paset ti Beirut a pimmatay iti kabuklan a kalihim ti grupo a Hezbollah a ni Hassan Nasrallah idi Setyembre 27. In-nem a pasdek ti pinuoran dagiti bomba nu sadinno a 33 a dadduma pay ti napatay. Ti serye ti panagbomba ket nangpadi-

sin ti 1 milyon katao, kabilang ti 400,000 nga ubbing. Idi Oktubre 1, tuluyan a rinaut dagiti tropa ti Israel ti abagatan a paset ti Lebanon nu sadinno a nakiranget da kadagiti tropa ti Hezbollah. Kabilang iti nainagagara ket paulit-ulit nga inatake dagiti tropa ti Israel ti kampo ti United Nations Interim Force in Lebanon wenna UNIFIL. Agar-aramat ti Israel ti maiparparit a cluster bomb ken white phosphorous tapno siguraduen a nasaknap ken brutal ti epekto dagiti bomba na kadagiti sibilyan.

Kabayatanna, pappapigsaen pay dagiti pwersa nga Hezbollah ti panangsalaknib iti soberanya da ken ti umili. Ginasut a mannakigubat da ti simmango iti 70,000 tropa, dagiti tangke ken panagbomba iti ere nga inaramat ti Israel iti gandat a serre-

ken ti abagatan a paset ti Lebanon manipud Setyembre 30. Nangitunda ti Hezbollah ti napipigsa a disnog kadagiti umab-abante a tropa, kasta met kadagiti kampo ken pwesto a militar iti nadumaduma a paset ti Israel. Kas kadagiti pwersa ti Hamas iti Palestine, nakasagana ti Hezbollah iti nabayag ken nadara a gera ti atrisyon laban kadagiti pwersa a mannanakop ti US-Israel.

Iti ulat ti militar ti Lebanon, saan a bumaba iti siyam a tangke a naggandat a sumrek iti pagilyan ti napabettak dagiti pwersa daytoy manipud Oktubre 1. Adda 55 tropa nga Israeli ti napatay, ken nasurok 500 ti nasugatan. Napabettak met daytoy ti dua a Hermes 450 a drone bayat a tumaytayab a sumrek iti Lebanon.

Inaldaw ken gistay inoras, agpatpatayab ti pinullo a rocket ti Hezbollah a mangpunpuntirya kadagiti kampo ken pusisyon ti militar tapno pagbalinen nga inutil ti naawagan nga Iron Dome, maysa a sistema a pangdepensa ti Israel a sibubukel a ponpondoan ti US. Adu kadagiti rocket ti Hezbollah ti tumam-

tama kadagiti target da. Idi Oktubre 13, balligi ti maysa a drone strike na iti maysa a kampo militar iti Haifa nu sadinno nga uppat a soldado nga Israeli ti napatay ken 67 ti nasugatan. Dagitoy nga atake ket kapada dagiti atake a misayl ti Iran idi Oktubre 1 timmama iti hedkwarters ti Mossad, ahensya a paniktik ti Israel iti tengnga ti Tel Aviv. Saan a kas ti Israel, dagiti laeng lehitimo a target militar ti rarauten ti Lebanon ken ti Iran.

